

Norsk skogbruks store utfordring

Vårsamling for skogbruket i Oppland og
Hedmark

4. april 2013

Ragnhild Borchgrevink,
Administrerende direktør i Viken Skog SA

Utfordringer 2012

- Nedleggelse av treforedlingsindustri – 1,5 mill. m³
 - Follum Fabrikker ved Hønefoss – 600 000 m³
 - Peterson Paper i Moss – 800 000 m³
 - Hunsfoss fabrikker i Vennesla – 90 000 m³
- Södra Cell Tofte sto 1. kvartal 2012
- Lave energipriser gjør at bioenergi er lite lønnsomt
- Dårlig lønnsomhet på sagbrukene

Nedleggelser i Norge og Sverige 2012

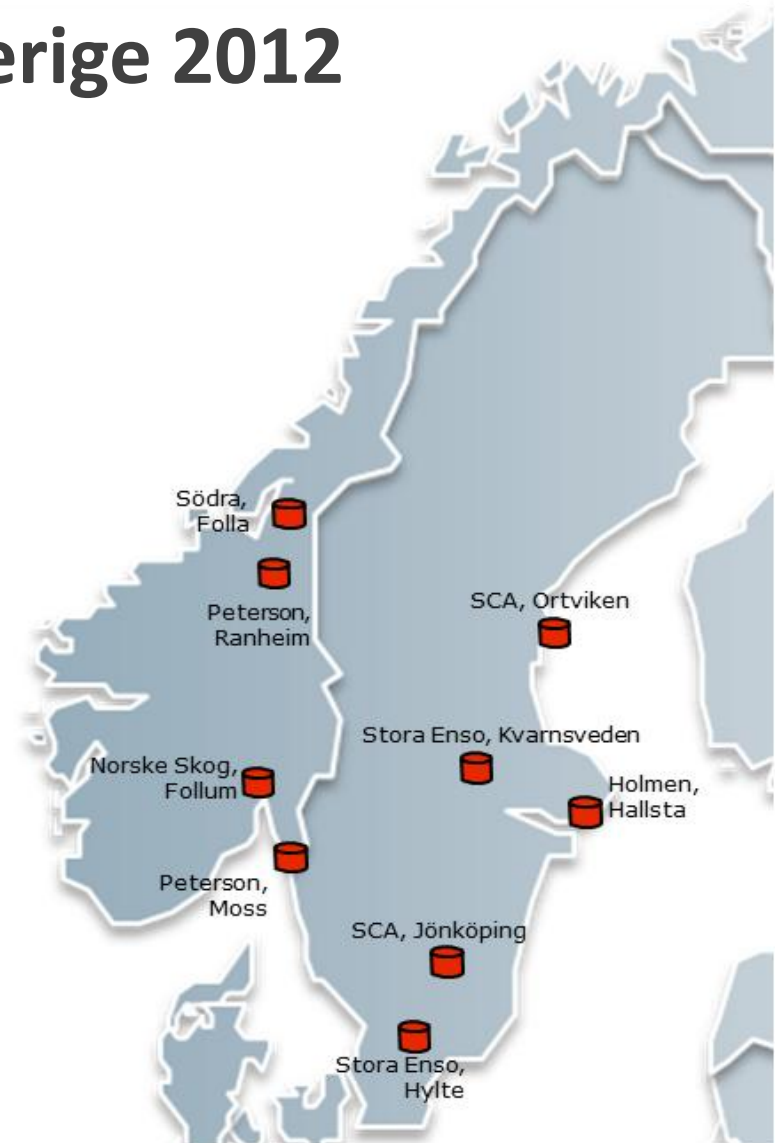
Sverige

- **SCA, Ortviken**, 140 000 tonn
- **Holmen, Hallsta**, 140 000 tonn
- **SCA Jönköping**, 25 000 tonn
- **Stora Enso Hylte**, 180 000 tonn

Norge

- **Södra, Folla**, 100 000 tonn
- **Peterson, Moss**, 290 000 tonn
- **Peterson, Ranheim**, 115 000 tonn
- **Norske Skog, Follum**, 270 000 tonn

(Nedleggelser besluttet i 2012, gjennomføres i 2012 og 2013)

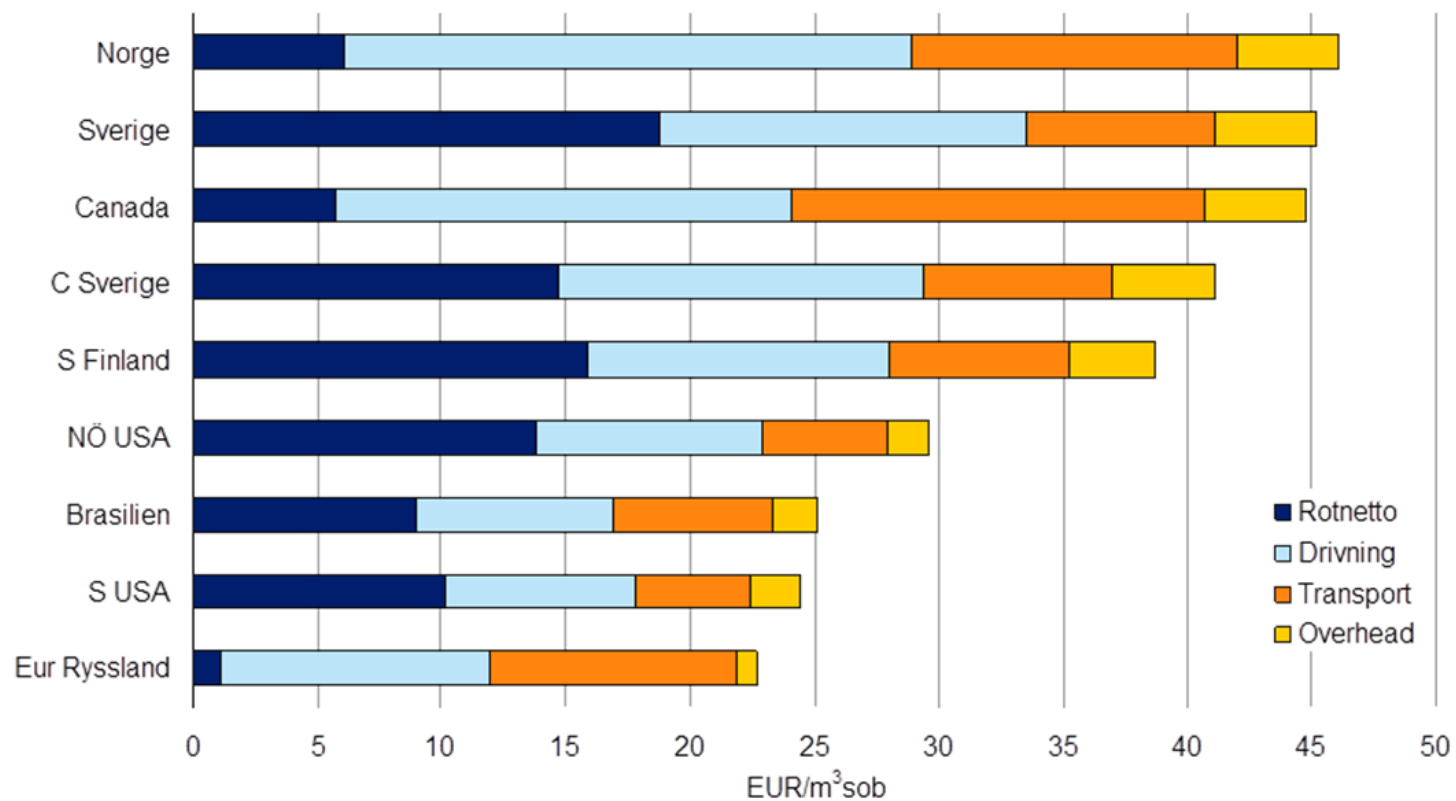
2012 - Fokus på kostnadsbesparende tiltak

- Verdikjeden må effektiviseres for å få ned virkeskostnadene på industritomt samtidig som skogeiers rotnetto opprettholdes
- Startet strategisk samarbeid med utvalgte entreprenører for å redusere driftskostnadene samtidig som lønnsomhet og profesjonalitet til entreprenør utvikles

NEDBRYTNING AV BARRVEDSKOSTNADER VID INDUSTRI, VED FÖR KEMISK MASSATILLVERKNING

IV Q 2012

2013 – Hva gjør vi nå?

- Tofte legges ned fra 1. mai 2013, hva betyr det for skogeierne?

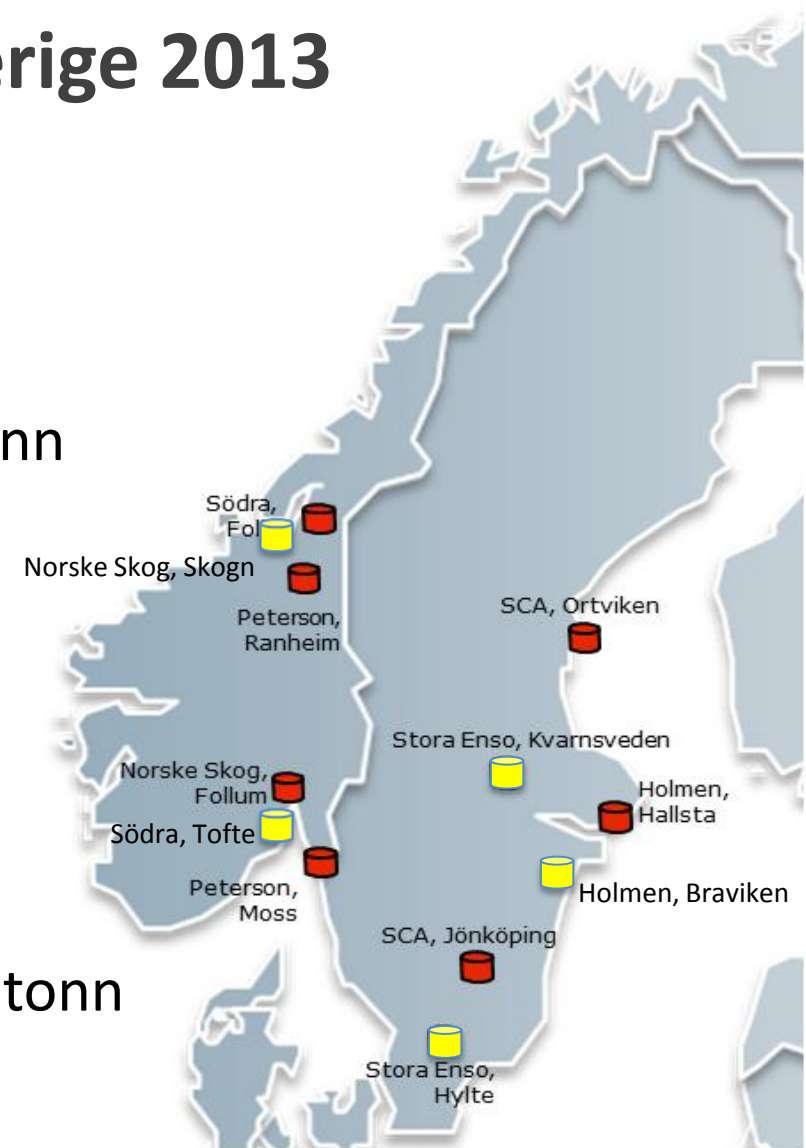
Nedleggelse i Norge og Sverige 2013

Sverige

- **Stora Enso, Hylte**, 205 000 tonn
- **Stora Enso, Kvarnsveden** 270 000 tonn
- **Holmen, Braviken**, 200 000 tonn

Norge

- **Södra, Tofte**, 380 000 tonn
- **Norske Skog, Skogn (PM2)**, 130 000 tonn

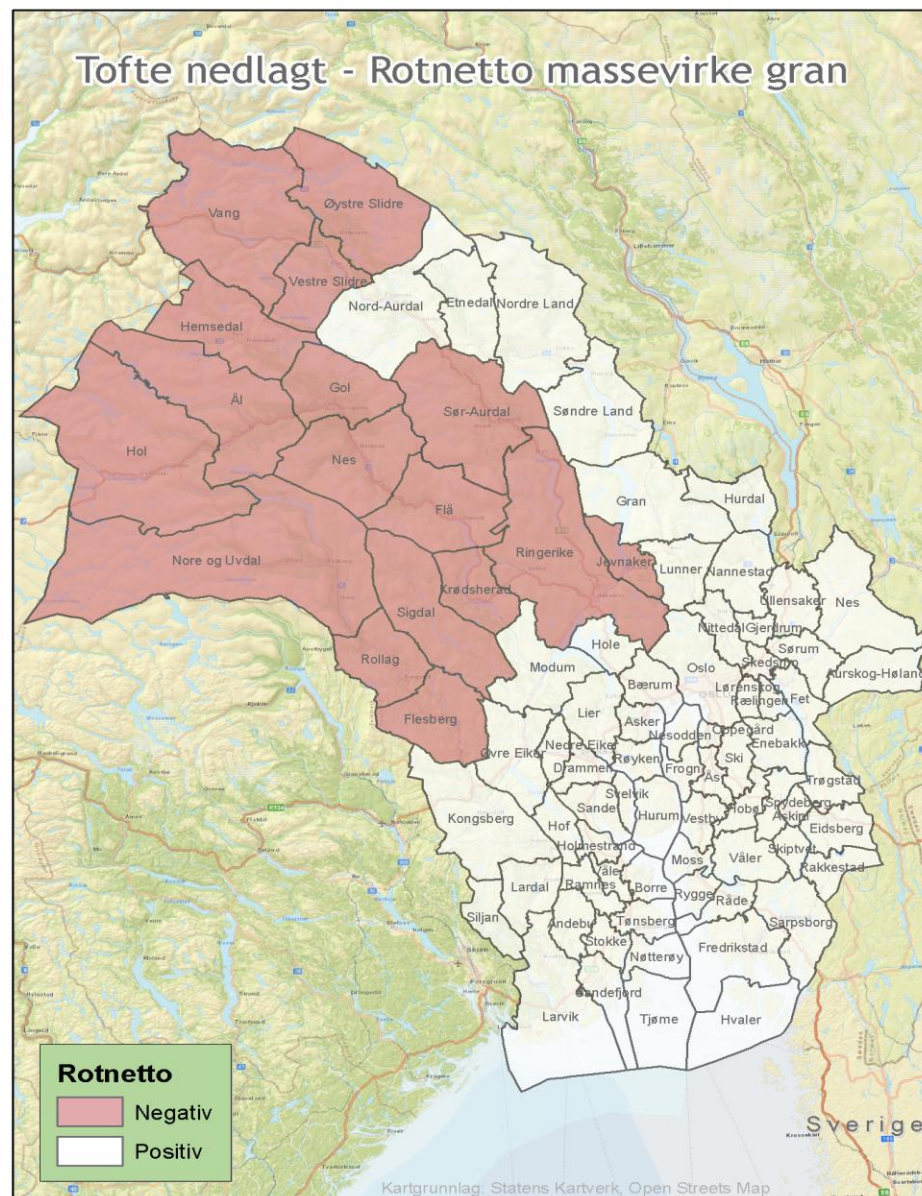
Bølge 1: Umiddelbar effekt

I store deler av Vikens geografi vil drifts- og transportkostnader være høyere enn prisen på massevirke

Forutsetninger:

- Kun økte transportomkostninger
- Ikke tatt hensyn til nedgang i massevirkeprisene

Utgangspunktet er kommuner som naturlig leverer til Tofte. Tømmeret fra disse lastes på båt fra Oslofjorden for eksport. Økt transportkostnad= 100 kr pr m³

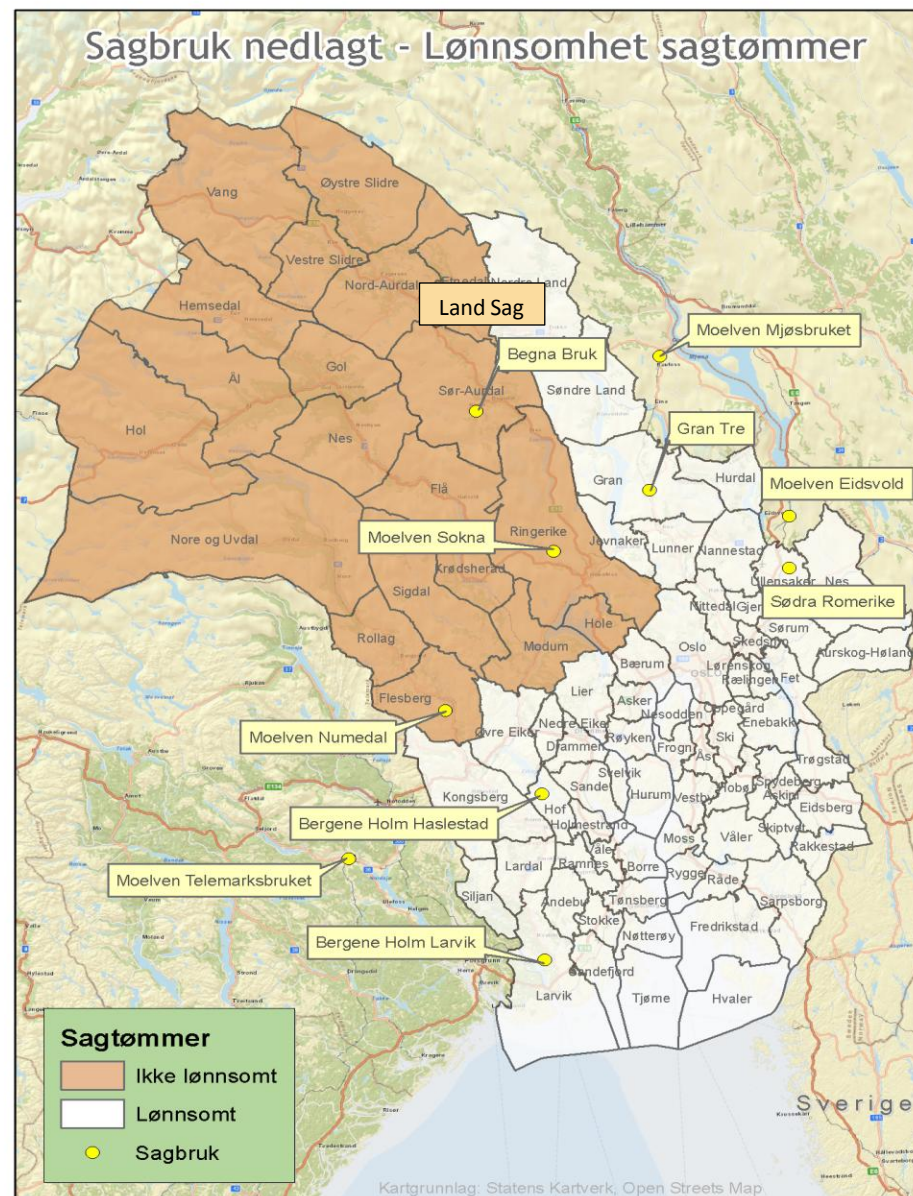

Bølge 2: Sagbruk

Sagbruk får problemer med å selge sagbruksflis og får dermed svekket lønnsomhet

Lavere hogst av massevirke fører til mindre sagtømmer

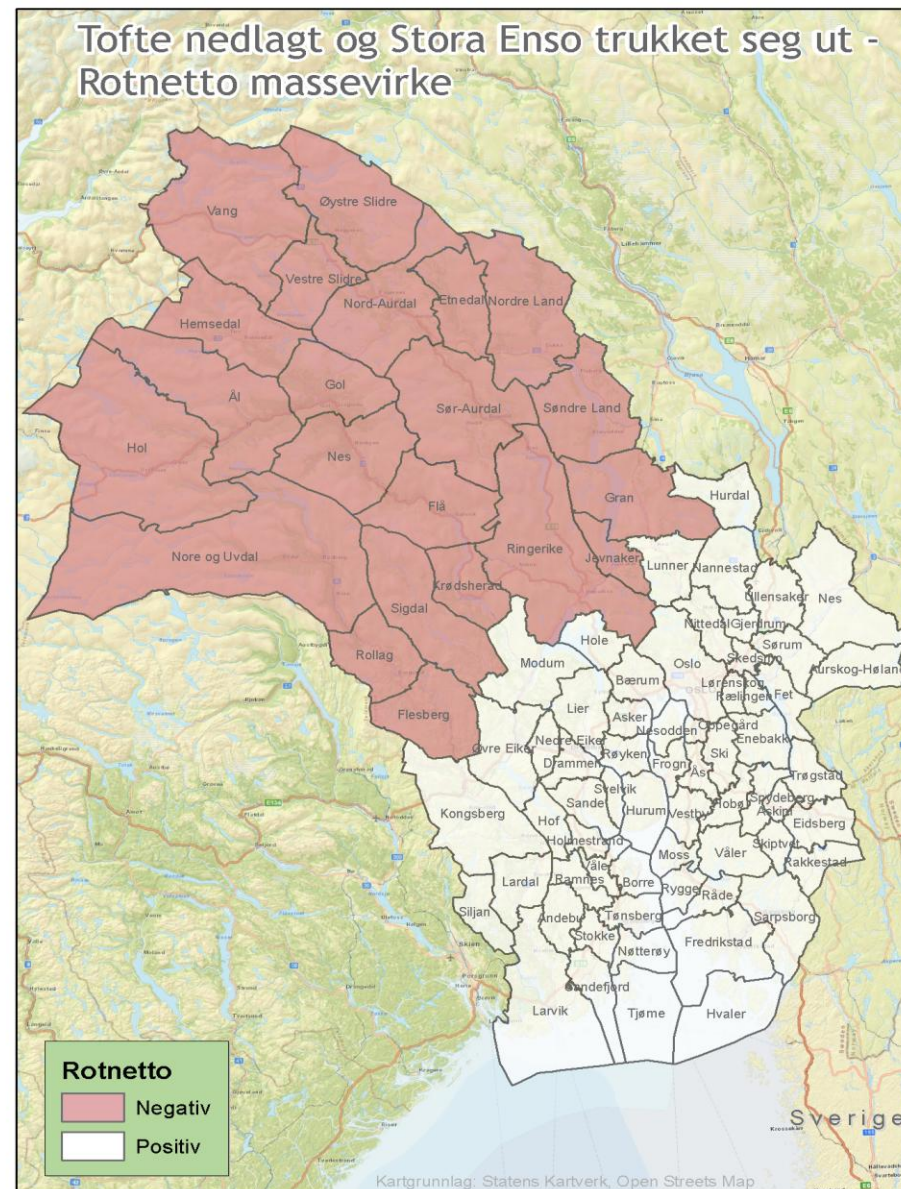

Bølge 3: Stora Enso trekker seg tilbake

Tilbudet av massevirke i Sverige øker som følge av nedleggelser. Stora Enso vil få nok virke i sitt nærområde når prisene mellom Norge og Sverige utjevnes.

Det medfører ytterligere kommuner med negativ rotnetto.

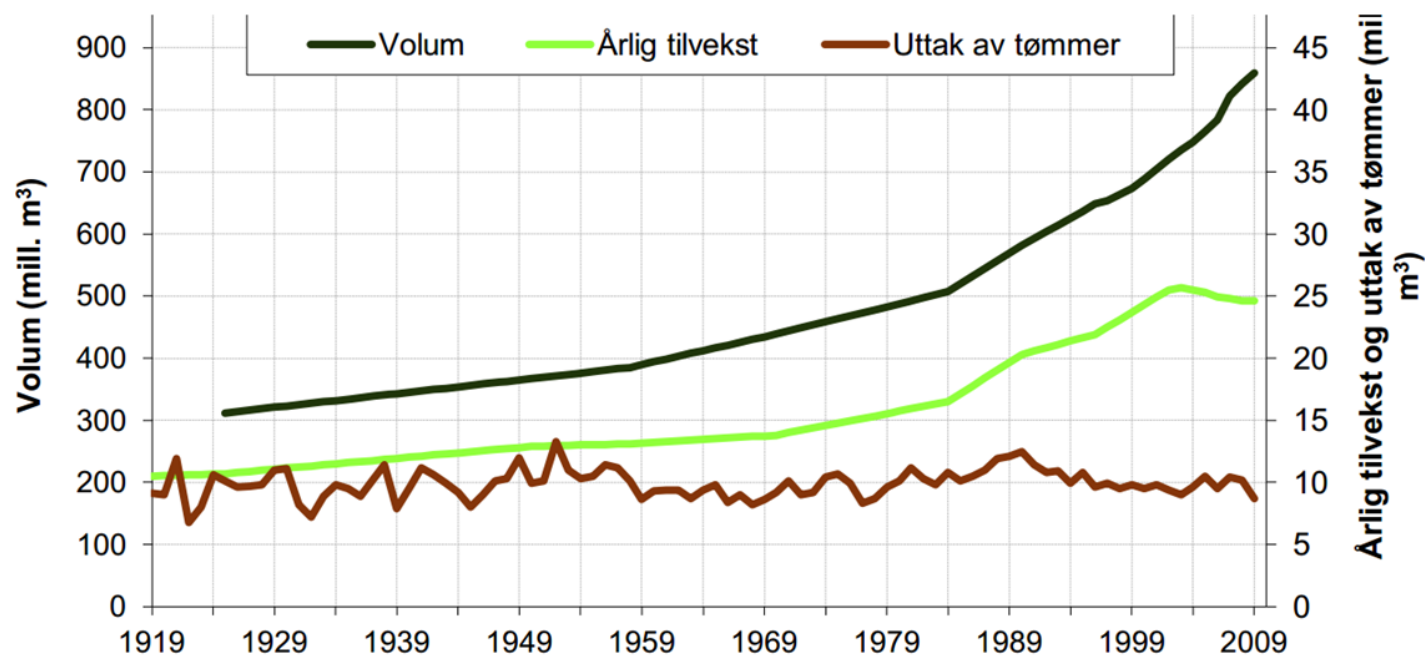
Kan Norge ha skogindustri?

- JA! Men det krever tiltak og rasjonalisering i hele verdikjeden
- Oppgaven er å få industrien lønnsom
- Kostnadene for tømmeret levert til industrien må ned. Tømmeret utgjør 80% av direkte kostnader på Tofte
- Hele verdikjeden må effektiviseres, og lønnsomhet må sikres

UTVECKLING AV STÅENDE VOLYM, ÅRLIG TILLVÄXT OCH AVVERKNING I NORGE

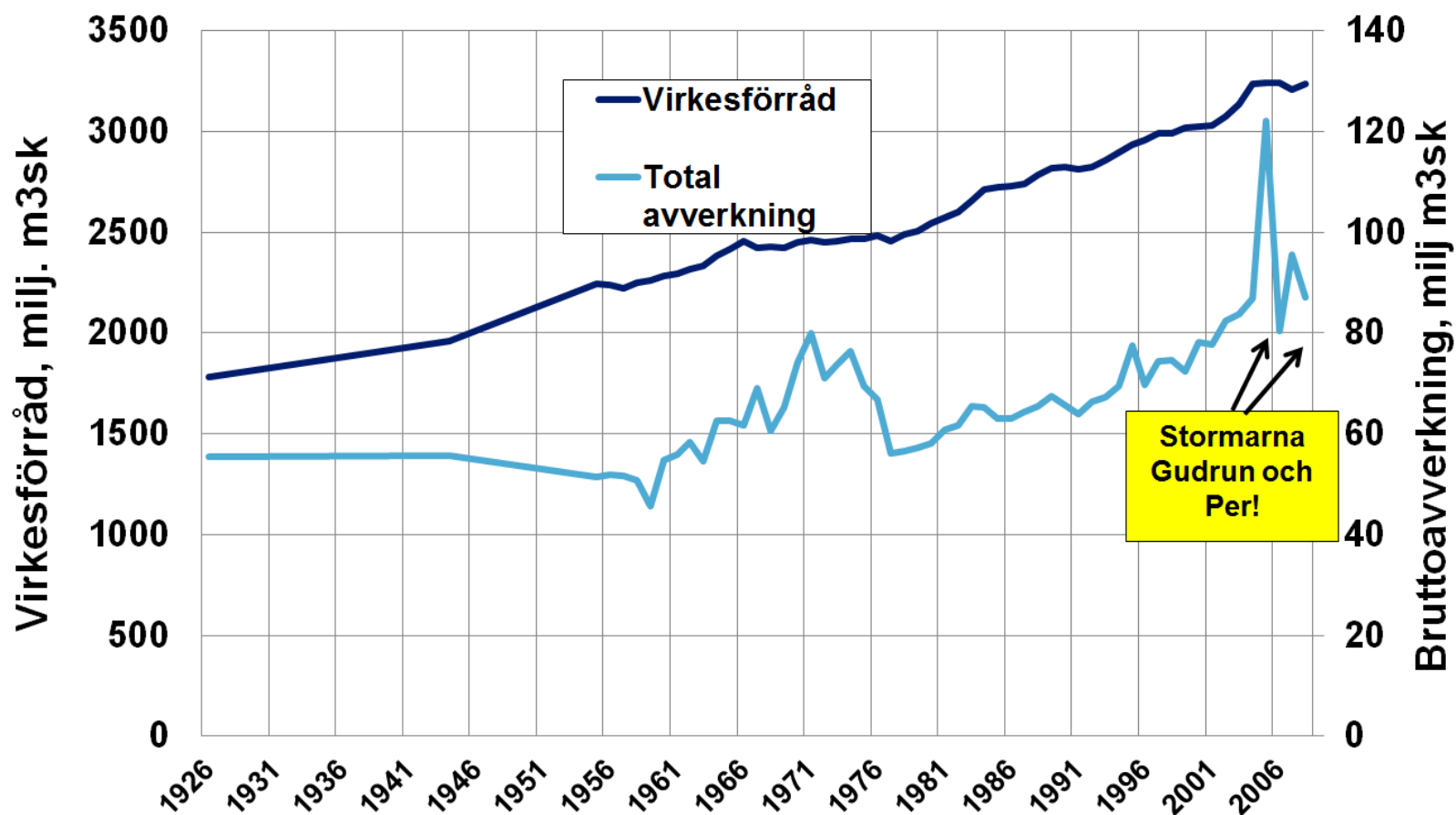
Norge utnyttnar en allt mindre andel av avverkningsmöjligheterna

Källa: Skog & Landskap, Statistics of Forest Conditions and Resources in Norway

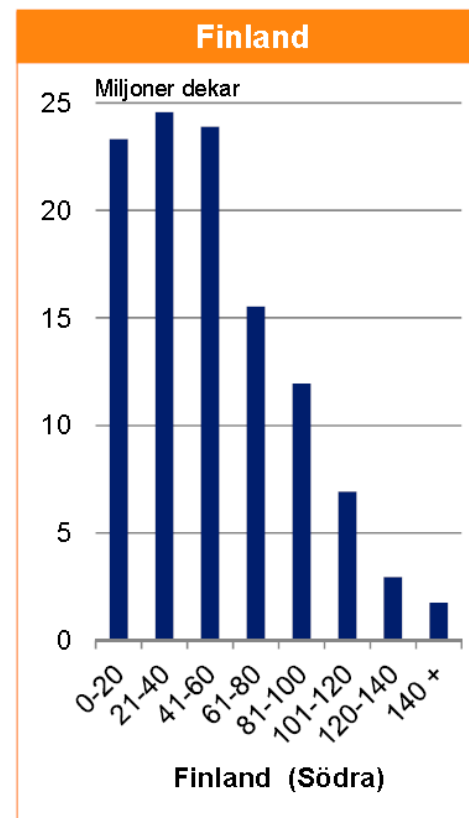
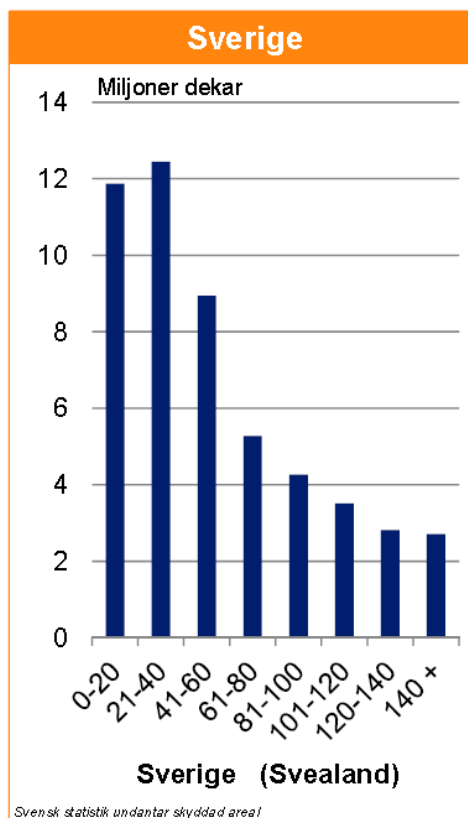
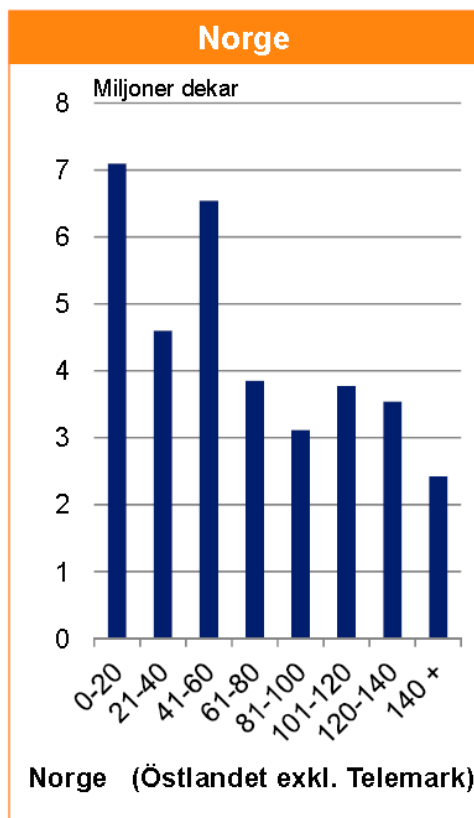
UTNYTTJANDET AV SKOGEN I SVERIGE ÄR MER INTENSIV ÄN I NORGE

ÅLDERSKLASSFÖRDELNING I FOKUSOMRÅDEN

Graferna visar alderklassfördelning av skogsareal på produktiv skogsmark inom fokusområden

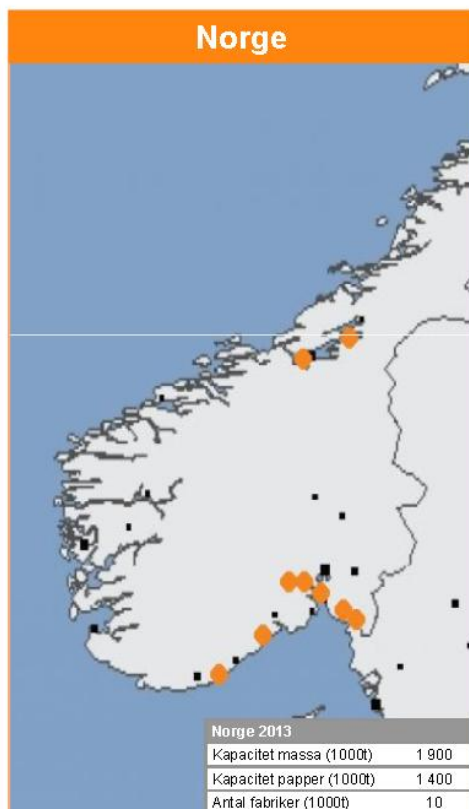

Källa: Skogsstyrelsen, Skog & Landskap, METLA

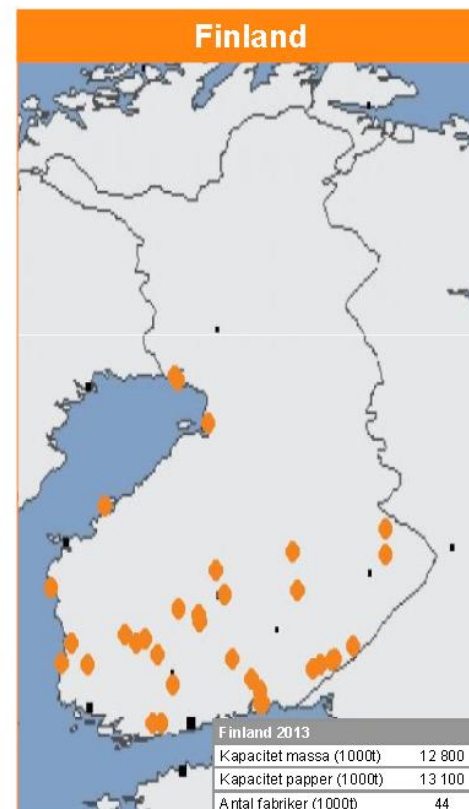
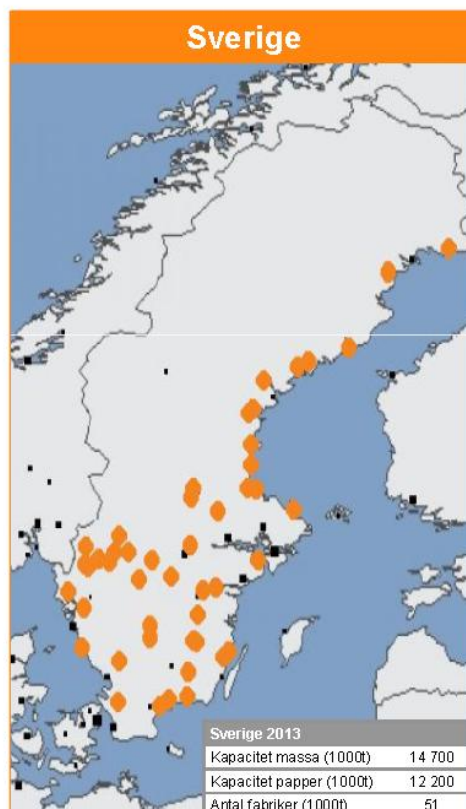

INDUSTRISTRUKTUR – PAPPER OCH MASSA

Finland är det skandinaviska land med störst papperskapacitet medan Sverige har störst massakapacitet

Källa: Pöyry

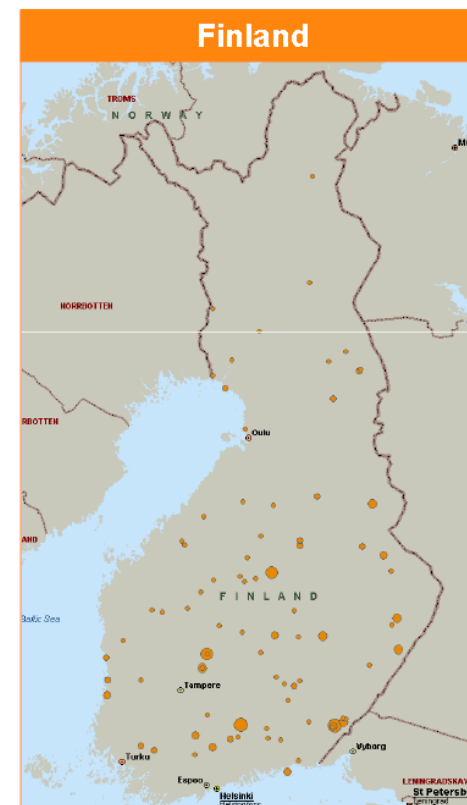

INDUSTRISTRUKTUR – SÅGVERK

Norges sågverksindustri har en relativt koncentrerad lokalisering i förhållande till Sverige och Finland. I Norge är sågverken mindre, äldre och ej integrerade med treforedlingsindustrin.

 Storleken speglar sågverkens kapacitet

Källa: Pöyry

Hva med Treklyngen?

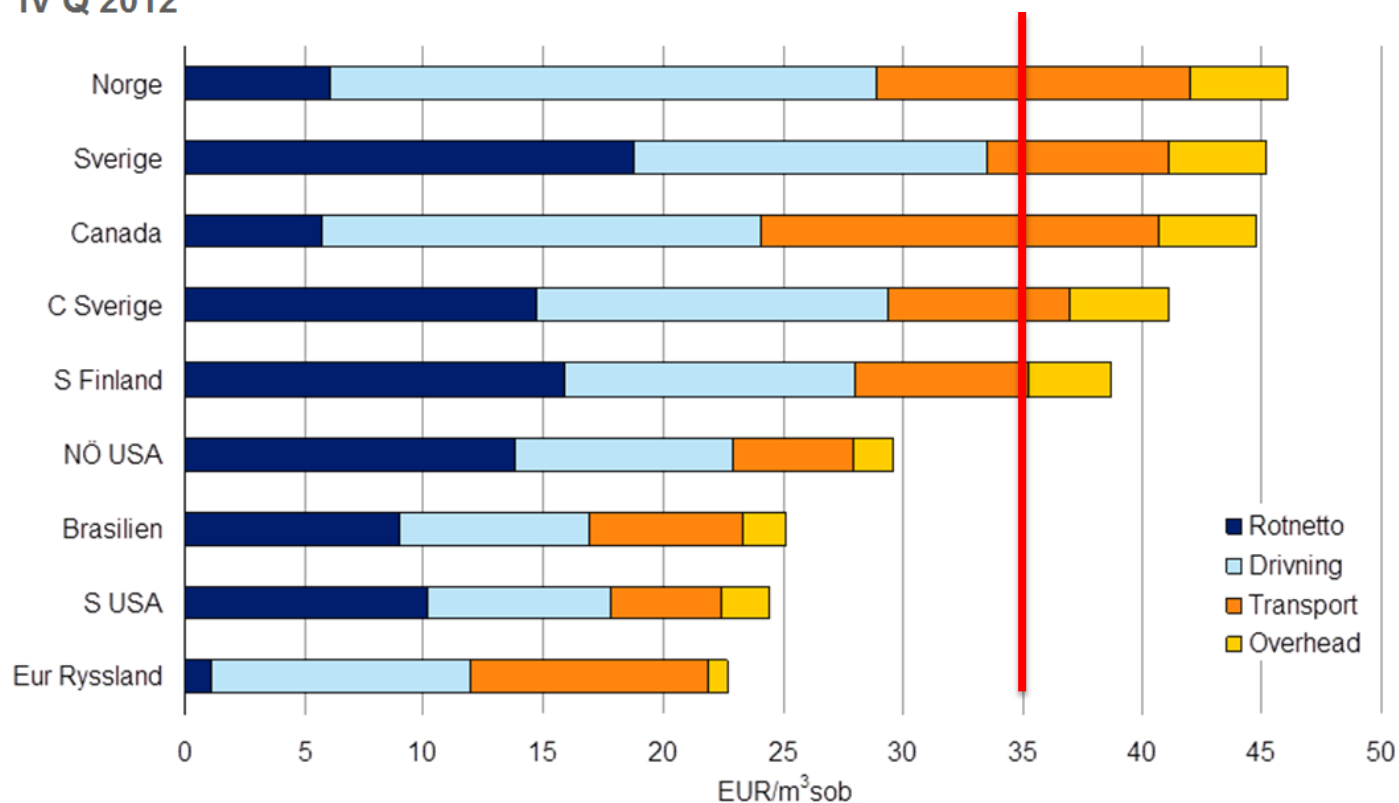
- Med Tofte nedlagt er det helt nødvendig med ny industri!
- Treklyngen det eneste prosjektet for fornyelse av norsk skogindustri
- For å realisere Treklyngen er vi nødt til å vise at norsk tømmer kan være konkurransedyktig i et internasjonalt perspektiv

NEDBRYTNING AV BARRVEDSKOSTNADER VID INDUSTRI, VED FÖR KEMISK MASSATILLVERKNING

IV Q 2012

Hvilke tiltak må iverksettes fra myndighetene

- Åpne for 60 tonn / 24 meter på veier som tåler det
- Opprusting av veinettet, med fokus på flaskehalser
- Omlegging av skattereglene for skogeierne
- Nytt regime for skogbruk og skogindustri
- En aktiv nasjonal politikk som hindrer at kronekursen forsterkes ytterligere mot utenlandsk valuta
- Økt satsning på forskning og utvikling
- Omstillingsmidler fra staten

Hvilke tiltak må iverksettes i skogbruket

- Effektivisering av tømmerdrifter gjennom samdrift
- Virkeskontrakter tegnes for en lengre periode (inntil 5 år), og avvirkes effektivt sammen med andre drifter
- Effektivisering av miljøkontroll, men miljøverdier må fortsatt sikres
- Nye oppgjørsformer til skogeierne (Treprising)
- Enklere tømmermåling, oppgjør etter produksjonsdatafil fra hogstmaskinene

Hvilke tiltak må iverksettes i skogbruket (forts.)

- Viken Skog skal være konkurransedyktige på tømmerpriser og skogtjenester
- Stadig flere skogeiere leverer til de aktørene som betaler best, og kjøper tjenester fra dem som tilbyr de billigst. Konkurransen skjerper oss og er bra
- Gjennomgripende omlegging av Viken Skog, færre «gratistjenester» som betales av tømmerstokken
- Tilbudet til skogeierne tilpasses ulike behov
- Viken Skog må møte konkurransen gjennom å utnytte stordriftsfordelene, samt å tilpasse priser til lokal konkurransesituasjon

Er skognæringen villig til å gjøre det som trengs?

- Vil norske skogeiere hogge de nærmeste årene om rotnetto (midlertidig) blir lavere?
- Vil skogeierne være med på økt prisdifferensiering?
- Vil entreprenørene være med på tiltak for å få ned driftskostnadene?
- Vil transportørene være med på tiltak for å redusere transportkostnadene?
- Skal vi kutte ut tømmermålingen?
- Skal vi kutte ned på «gratistjenester» fra Viken Skog?

Er skognæringen villig til å gjøre det som trengs?

- Hvis de fleste svarene på forrige plansje er «JA» tror vi det er mulig å drive skogindustri i Norge
- Det er mulig med ny industri på Treklyngen om 3-4 år
- Dette vil kreve en betydelig kapitalreising og mobilisering, også hos skogeierne